Resumé

Darování není pouhým majetkovým převodem, nýbrž darovací vztah je dokladem jistého poměru mezi dárcem a obdarovaným, přičemž vychází z dárcovy štědrosti a altruismu. Je tedy pochopitelné, že většina darování probíhá právě v rámci rodinných vztahů a dochází k nim téměř každodenně, jedná se tedy o hojně využívaný smluvní typ, a to všech právních řádech. Právní úprava darovací smlouvy doznala s přijetím nového občanského zákoníku významného rozšíření oproti úpravě předchozí, je tedy mnohem celistvější a podrobnější, rovněž se dočkala rozšíření o další důvod pro odvolání daru, a to pro nouzi, nadto se do současné úpravy vrátilo darování pro případ smrti, které bylo předchozím občanským zákoníkem zakázáno. I přes přijetí nové právní úpravy ovšem některé otázky zůstávají nedořešené, či vyvstávají otázky zcela nové, na které bude muset podat odpověď zatím neexistující odborná literatura a judikatorní praxe.

Cílem předkládané diplomové práce bylo zhodnocení, zda současná právní úprava darovací smlouvy obstojí ve srovnání s ostatními evropskými úpravami obsaženými v občanských zákonících s dlouholetou tradicí, zda je v některých směrech předčí, v čem lze i dnes spatřovat nedostatky a jaké tedy mohou být úvahy z hlediska de lege ferenda. Tato práce se stává ze čtyř kapitol, které jsou pro větší přehlednost následně logicky členěny do dalších podkapitol. V úvodní kapitole je krátce předestřeno socioekonomické pozadí darování, na které v další kapitole navazuje stručné pojednání o historickém vývoji darování počínaje dobou starověkého Říma, přes úvod do vybraných právních úprav darování v zahraničních občanských zákonících Španělska, Německa a Švýcarska, přičemž není vynechán ani pohled do historie tuzemské právní úpravy. Třetí kapitola je kapitolou stěžejní a rovněž neobsáhlejší, jejím předmětem je již samotná právní úprava darovací smlouvy ve srovnání s úpravami zahraničními, přičemž je rozčleněna do devíti hlavních podkapitol. V první polovině třetí kapitoly je pozornost věnována pojmovým znakům darování, základním prvkům darovacího vztahu, vzniku darovací smlouvy a modalitám darování. Vynecháno není ani pojednání o započtení na povinný díl a dědický podíl a o odpovědnosti dárce za vady daru. Druhá část třetí kapitoly se zaměřuje na odstoupení od darovací smlouvy a odepření plnění dle darovacího slibu a zejména na odvolání daru pro nouzi dárce a pro nevděk

obdarovaného. Pojednáno je i o odvolání daru pro nesplnění podmínky a pro pozdější narození dítěte či neočekávané objevení dítěte, které jsou upraveny zahraničními občanskými zákoníky. Poslední část třetí kapitoly je věnována zániku darovací smlouvy. V závěrečné kapitole této práce jsou pak v souhrnu předloženy výsledky komparativní analýzy, která probíhala v rámci jednotlivých kapitol a ve světle této komparace je zhodnocena tuzemská právní úprava.